

Titel: Overvågning af kystnære ternearter			
Dokumenttype: Teknisk anvisning	TA. nr.: A181	Version: 2	Oprettet: 13.03.2023
Forfattere: Thomas Bregnballe, Jacob Sterup & Thomas Eske Holm Aarhus Universitet	Gyldig fra: 20.05.2023		
	Sider: 11		
	Sidst ændret: 05.2023		
TA henvisninger			

0 Indhold

Titel: Overvågning af kystnære ternearter	1
1 Indledning	2
1.1 Arterne og deres ynglesteder	2
2 Metode	2
2.1 Tid, sted og periode	3
2.2 Udstyr	4
2.3 Procedure	5
2.3.1 Stam- og kortdata	5
2.3.2 Observationer og feltskema	5
3 Databehandling	8
4 Kvalitetssikring	9
4.1 Kvalitetssikring af data og dataaflevering	9
5 Referencer	9
6 Bilag	9
6.1 Feltskemaer	9
7 Oversigt over versionsændringer	11

1 Indledning

Formålet med denne tekniske anvisning (TA) er at angive en kvalitetssikret, standardiseret og reproducerbar metode til at gennemføre overvågningen af følgende seks arter af terner, som primært yngler ved vore kyster:

- Sandterne
- Rovterne
- Splitterne
- Fjordterne
- Havterne
- Dværgterne

Disse arter er alle opført på Fuglebeskyttelsesdirektivets Bilag 1.

1.1 Arterne og deres ynglesteder

Sandterne er meget tæt på at forsvinde som dansk ynglefugl. Arten yngler på mindre øer og/eller på strandenge med kort græsvegetation/sandbanker. Arten yngler især i tilknytning til hættemåger og/eller andre arter af terner. Gennem de seneste 30 år har arten lejlighedsvis ynglet på en enkelt eller nogle få lokaliteter i Jylland (især i Vadehavet).

Rovterne er en art der er under genindvandring til Danmark. Den yngler på Saltholm og på enkelte mindre øer fordelt på lokaliteter i Øresund og omkring Fyn, Møn og Lolland-Falster.

Splitterne er en spredt forekommende ynglefugl på øer i hele Danmark på nær Bornholm. Den yngler i tilknytning til hættemågekolonier i marine områder og kan danne kolonier på op til flere hundrede eller endog et par tusinde par.

Fjordterne er en ret almindelig ynglefugl ved kyster og ved visse søer og moser inde i landet. Den yngler både enkeltvis og i kolonier (sjældent med flere end 50 par). Fjordterne kan yngle i blandet koloni med havterne og sammen med hættemåger.

Havterne er en ret almindelig, kolonirugende ynglefugl på øer og holme i hele Danmark på nær Bornholm. Havterne kan i Danmark danne kolonier på op til nogle hundrede par. Arten yngler gerne sammen med andre arter af terner.

Dværgterne er en spredt forekommende ynglefugl på sten- og sandstrande, strandenge samt ved enkelte søer i hele Danmark på nær Bornholm. Kun få af de danske kolonier har flere end 25 par.

2 Metode

Overvågning af terner gennemføres af Miljøstyrelsens (MST) enheder gennem optælling af ynglefugle i ynglekolonier beliggende i de fuglebeskyttelsesområder, hvor arterne indgår i områdernes udpegningsgrundlag.

Overvågningen af arterne er kategoriseret som Intensiv 1. Intensiv 1 står for opsøgende overvågning af artens bestandsstørrelse. Overvågningen består alene af en basisovervågning, der har til formål at følge udviklingen i artens yngleforekomst i de fuglebeskyttelsesområder, hvor arten er på udpegningsgrundlaget.

På feltskemaet til overvågning af terner (bilag 6.1) er der fortrykte felter til angivelse af de parametre, der skal overvåges.

2.1 Tid, sted og periode

Terner eftersøges hvert andet år (ulige år) i de fuglebeskyttelsesområder, hvor de er på udpegningsgrundlaget.

Lokaliteter, der undersøges for ynglende terner, udgøres af kendte ynglelokaliteter for arterne samt potentielle ynglelokaliteter. Da flere ternearter ofte yngler i samme koloni eller område, vil der i mange tilfælde være god synergi i overvågning af et områdes samlede ternebestand.

De potentielle yngleområder der skal besøges udgøres primært af små øer, holme, sandrevler og strandenge, som ræve og andre rovpattedyr ikke umiddelbart har adgang til. Arterne etablerer typisk rederne, hvor der ikke er vegetation, eller hvor vegetationen er kort.

For nedenstående fire arter gør særlige forhold sig gældende mht. hvilke andre habitater/typer af lokaliteter arten også kan optræde på som ynglefugl.

Sandterne: Arten kan også yngle på våde heder.

Rovterne: Arten yngler gerne solitært og uden tilknytning til andre ynglende terner. Derimod kan den yngle 'sammen med' sølvmåger.

Fjordterne: En væsentlig andel af de danske ynglepar yngler på små øer og enge i eller ved søer, grusgrave og moser. Fjordterne kan yngle i forholdsvis høj vegetation.

Dværgterne: Yngler også på åbne sandstrande samt ved ferskvandssøer (på små øer eller på enge langs søer; yngleforekomst ved ferskvand forekommer primært på den vestlige del af Sjælland).

Overvågning af terner gennemføres som udgangspunkt ved at foretage to besøg på de relevante lokaliteter.

Besøgene gennemføres inden for følgende perioder:

- Besøg nr. 1: 20. maj – 5. juni
- Besøg nr. 2: 6.–30. juni.

Optællingerne planlægges/udføres med tanke på følgende forhold:

- Dværgterne yngler som regel senere end de andre terner. Så det første besøg på lokaliteter med sandsynlig forekomst af ynglende dværgterne bør ikke finde sted førend i sidste uge af maj.
- Alle relevante ynglelokaliteter inden for det enkelte fuglebeskyttelsesområde bør dækkes inden for nogle få dage. Inden for større områder bør det tilstræbes at

dække lokaliteterne inden for et tidsrum på 1 uge. Herved reduceres risikoen for at terner, der eventuelt flytter, bliver registreret på to forskellige lokaliteter.

- Besøg nr. 2 bør tidligst finde sted 10 dage efter første besøg.
- Besøg bør ikke gennemføres umiddelbart efter et ekstraordinært højvande eller en serie af dage med dårligt vejr. Har der været et højvande, bør tællingen tidligst finde sted 1 uge efter, så fuglene har haft mulighed for at genetablere sig.
- Der bør ikke foretages optælling på dage med vedvarende regn og/eller stærk blæst, da forstyrrelser under dårlige vejrforhold kan påvirke fuglenes ynglesucces negativt.

For ynglelokaliteter der ved første besøg vurderes at være fuldt etablerede, og hvor alle ynglefuglene ser ud til at være i gang med rugning, kan et andet besøg undlades. Ligeledes kan det ved meget vanskeligt tilgængelige lokaliteter skønnes nødvendigt at nøjes med ét besøg. Mindre ynglelokaliteter vil i visse tilfælde også kunne dækkes ved et enkelt besøg. Det er den enkelte MST-enheds ansvar at vurdere, hvorvidt yngleforekomsten i det enkelte fuglebeskyttelsesområde kan fastlægges ud fra blot et enkelt besøg.

Såfremt overvågningen alene omfatter ét besøg, er det ekstra vigtigt, at dette ene besøg gennemføres på et tidspunkt i ynglesæsonen, hvor det er overvejende sandsynligt, at alle fuglene har etableret sig (og hvor der i ugen forud ikke har været ekstraordinært høj vandstand). For terner bør dette ene besøg i så fald gennemføres inden for perioden 20. maj – 5. juni.

Ved opsamlingen på resultaterne, dvs. når der skal drages en konklusion om antal ynglepar på lokaliteten, skal man som udgangspunkt benytte det største antal par registreret på den enkelte lokalitet. Derfor skal man – inden man drager en konklusion – vurdere risikoen for, at der i ens tællinger kan forekomme dobbeltregistreringer inden for fuglebeskyttelsesområdet (dvs. at nogle ynglefugle er blevet talt med to gange, fordi de flyttede). Hvis man har mistanke om, at der indgår dobbeltregistreringer benyttes registreringerne fra samme optællingsperiode, dvs. fra den optællingsperiode hvor det samlede tal for fuglebeskyttelsesområdet var størst. Det kan eksempelvis forekomme, at en større koloni blev opgivet mellem besøg nr. 1 og nr. 2, og at en nærliggende koloni blev meget større i tidsrummet mellem besøg nr. 1 og nr. 2. I sådanne situationer kan vurderingen være, at stigningen på nabolokaliteten var et resultat af, at fugle, der allerede var talt én gang, flyttede fra den ene til den anden lokalitet i perioden mellem besøgene.

I tilfælde hvor en ynglekoloni vurderes at være opgivet i et fuglebeskyttelsesområde for at genopstå i et nærliggende fuglebeskyttelsesområde, optælles arten med henblik på evt. forvaltningstiltag af levestederne i begge områder.

2.2 Udstyr

Ved optælling medbringes håndkikkert (7-12 X forstørrelse), teleskop (23-70 X forstørrelse) og drone. Derudover medbringes ArcGIS Collector eller lignende software/platform på telefon/felttablet eller ortofoto/topografisk kort til positionering af observationer, feltskema og skriveredskaber.

2.3 Procedure

2.3.1 Stam- og kortdata

Inden ynglesæsonen udarbejdes en oversigt over relevante ynglelokaliteter. Oversigten udarbejdes på baggrund af den lokale viden i MST-enhederne især fra tidligere NOVANA overvågning, suppleret i rimeligt omfang med viden om de enkelte arters forekomst i Danmark, som bl.a. kan findes via den oversigt over yngleforekomster af arterne, som Aarhus Universitet har udarbejdet (oversigten er tilgængelig på fagdatacentrets hjemmeside. Der er ikke lavet oversigter for sandterne og rovtterne. Der kan evt. suppleres med opdaterede oplysninger givet i DOFbasen, Arter.dk og atlaskortlægningen samt via kontakter til lokale optællere. Oversigten over relevante lokaliteter i landsdelen holdes løbende ajourført, således at den kan danne grundlag for valget af lokaliteter i de sæsoner, hvor overvågning skal finde sted. Ansvar for og opdatering af de undersøgte ynglelokaliteter ligger hos de lokale enheder af Miljøstyrelsen.

Arealet på lokaliteten, hvor arten eftersøges, indtegnes i ArcGIS Collector eller lignende software/platform eller på feltkort (landkort eller ortofoto) til efterfølgende registrering i Danmarks Naturdatabase. Derudover registreres yngleforekomster i ArcGIS Collector eller lignende software/platform eller på feltkort (landkort eller ortofoto). Såvel positive som negative observationer på egnede ynglelokaliteter registreres i Naturdatabase.

Ynglelokalitetens stednavn og den ansvarlige myndighed for overvågningen registreres i ArcGIS Collector eller lignende software/platform eller på feltskemaet (bilag 6.1). Ved anvendelse af ynglelokalitetens stednavn benyttes allerede oprettede lokaliteter, eller – fx ved oprettelse af nye lokaliteter – gerne de betegnelser og afgrænsninger der findes i Aarhus Universitets oversigt over kolonirugende kystfugles lokaliteter (oversigten findes på fagdatacentrets hjemmeside og lokaliteternes afgrænsning/lokalisering kan ses på <https://www.fugldata.dk/kolkyst>).

2.3.2 Observationer og feltskema

Ynglelokalitetens stednavn, ansvarlig myndighed for overvågningen og dato registreres i ArcGIS Collector eller lignende software/platform eller på feltskema (bilag 6.1).

Lokaliseringen af hovedkolonien registreres i ArcGIS Collector eller lignende software/platform eller på feltskema (bilag 6.1). Er lokalitetens ynglefugle spredt på flere kolonier, så registreres de alle særskilt i ArcGIS Collector eller lignende software/platform.

Hvis arten ikke yngler på lokaliteten skrives "0" under "Bedste skøn for antal ynglepar".

Hvis arten yngler på lokaliteten foretages der en optælling af voksne fugle ved enten Metode 1 eller 2 (se nedenfor), eller der laves en tælling af rugende fugle eller reder ved Metode 3 eller 4. Vær opmærksom på, at der i forlængelse af beskrivelserne af metode 1-4 er givet kommentarer til enkelte af arterne, fordi særlige forhold gør sig gældende mht. valg af metode.

Metode 1. Hvis der findes et eller flere observationspunkter hvorfra "alle" fuglene i kolonien kan ses, tælles det samlede antal voksne fugle (inklusiv de fugle der ser ud til at have tilknytning til ynglekolonien). Anvendelse af denne metode bør begrænses til lokaliteter, hvor man som observatør har et virkeligt godt udsyn og også kan se de fugle, der måtte ligge på rede. Antallet af fugle tælles flere gange, og det største antal skrives ind i feltet "Antal voksne fugle i kolonien" i feltskemaet. Metode 1 kan suppleres med en droneoverflyvning af ynglekolonien (Holm & Bregnballe 2019), således at de overvågede fugle tælles fra både optællingspunktet og fra luften.

Metode 2. Hvis det ikke på god afstand af ynglestedet er muligt at se alle de tilstedeværende fugle i kolonien, kan man enten a) benytte en drone til at fotografere kolonien (efterfølgende tælles de voksne fugle på fotos), eller b) nærme sig kolonien, indtil alle voksne fugle flyver op. Opgør man koloniens størrelse ved at tælle fugle på dronefotos, bør man kun inddrage fugle, der opholder sig inde i selve koloniområdet. Såfremt metode b) benyttes, tælles det samlede antal opflyvende (og eventuelt endnu ikke opflyvende) fugle, hvis muligt flere gange. Det største antal fugle skrives ind i feltet "Antal voksne fugle i kolonien" i feltskemaet. Man skal være opmærksom på, om det ofte kun er nogle af fuglene, der flyver op. Er der mistanke om, at der fortsat er rugende fugle, som ikke er synlige, bør man gå frem, indtil alle fugle i kolonien er på vingerne. Gennemføres besøget af to personer, kan den ene person gå til kolonien, mens den anden person tæller fuglene, mens de er i luften. Det kan også være en hjælp at fotografere flokken af opflyvende fugle og så senere tælle antallet af individer på fotoet.

Metode 3. Hvis der findes ét eller flere observationspunkter, hvorfra alle de rugende fugle kan ses, optælles de rugende fugle. Antallet skrives ind i feltet "Antal rugende fugle/reder" i feltskemaet. Denne metode kan anvendes på lokaliteter, hvor ternerne yngler i helt åbent og fladt terræn, hvor observatøren har frit udsyn til hele kolonien. Metode 3 kan suppleres med en droneoverflyvning af ynglekolonien, således at de rugende fugle tælles fra både optællingspunktet og fra luften. På fotos taget fra en drone er det imidlertid ofte vanskeligt at afgøre, om den enkelte fugl ligger på rede eller blot står inde i kolonien. Ved angivelse af bedste bud på antal ynglepar, kan man benytte antallet af rugende fugle plus antal fugle/par med unger plus antal tilstedeværende par som ikke har æg/unger.

Metode 4. Hvis det ikke er muligt på afstand af ynglestedet at se de rugende fugle, kan man enten a) benytte en drone til overflyvning til optælling af de rugende fugle, eller b) optælle rederne, mens man bevæger sig gennem koloniområdet. Da bør antallet af fugle i luften også tælles, idet man derved bidrager til at styrke grundlaget for at omregne fra antal fugle til antal ynglepar. Optælling af reder med æg kan være meget vanskeligt, hvis man ikke har erfaring. Ved optælling af større blandede kolonier anbefales det at opbygge et kendskab til redebygning samt til de forskellige typer æg hos kolonirugende kystfugle. Desuden skal forstyrrelsen gøres så kortvarig som overhovedet muligt (optælleren skal fjerne sig fra kolonien så snart alle reder (fugle) er optalt, og være yderst forsigtig så der ikke trædes på æg og unger). Vær særligt opmærksom på, at en optælling, der udelukkende baseres på redetælling, i næsten alle tilfælde vil føre til en undervurdering af den aktuelle ynglebestand. Redetælling bør derfor suppleres med en optælling af antal tilstedeværende voksne fugle.

Metode 1, 2a, 3 og 4a foretrækkes, fordi man herved minimerer forstyrrelsen af de ynglende fugle.

Rovterne. Kun enkelte steder i Danmark yngler arten i kolonier. Registreres der et kraftigt varslende par, og der bliver parret på lokaliteten, vil der med meget stor sandsynlighed være tale om et ynglepar, og den eksakte ynglelokalitet vil normalt kunne identificeres. Vær dog opmærksom på, at ynglefuglene kan varsle over for mennesker i stor afstand fra redestedet.

Splitterne. Erfaringen er, at det meget sjældent vil være muligt at se alle fugle i en splitternekoloni fra et observationspunkt uden for kolonien (metode 1). For splitterne er den sikreste metode at gå kolonien igennem og tælle antallet af reder med æg (evt. kan der også være små unger). Alternativt bør man opgøre koloniens størrelse ved at tage lodret fotos fra en drone. Fotos bør tages fra lav højde; erfaringen er at rugende splitterne er meget tolerante overfor droner. Der kan tages flere delvist overlappende fotos, som så efterfølgende kan sættes sammen til ét samlet billede. Det vil imidlertid være en hjælp også at have minimum ét oversigtsfoto, hvor hele kolonien er med på et enkelt billede. Når der skal omregnes fra antal fugle i kolonien til antal ynglepar, skal antallet af fugle ganges med faktoren 0,9. Her bør koloniens ydergrænse defineres således, at man ikke tager fugle med, der befinder sig mere end en fuglelængde uden for den ydergrænse der følger de rugende fugle, der ligger yderst i kolonien.

Havterne. Denne art kan være meget vanskelig at tælle fra drone, idet ynglefuglene ofte flyver op, når der flyves med en drone over eller nær kolonien. Hvis havterne yngle nær fx klyder eller fjordterner, kan havternernes opflyvning nemt resultere i, at de andre arter også flyver op. Så medmindre man kan flyve højt med en drone med zoom-camera vil man normalt skulle foretage en optælling efter de angivne metoder.

Dværgterne. Når en koloni af dværgterner forstyrres (fx i forbindelse med en optælling), vil de fugle som søger føde i nærheden ofte flyve til koloniområdet og hjælpe med 'at forsvare' den. Da dværgterner gerne søger føde nær kolonien, er det ikke usædvanligt at hovedparten af de yngleaktive fugle er tilstede i eller i umiddelbar nærhed af en forstyrret koloni. Derfor kan man let overvurdere antallet af ynglepar, hvis der ganges med faktoren 0,7. Der er ikke foretaget kvantitative studier af, hvilken faktor der i gennemsnit vil være den mest retvisende, men baseret på flere års erfaringer, har DCE vurderet, at der i forstyrrede kolonier bør ganges med faktoren 0,6. Der kan imidlertid være tilfælde, hvor alle koloniens fugle er i/over kolonien, og det da vil være mere retvisende at gange med faktoren 0,5.

Felterne i feltskemaet udfyldes som følger:

Omregning fra antal fugle til antal par. Hvis antallet af talte fugle (metode 1 eller 2), bruges som grundlag for det bedste estimat for antal ynglepar, så multipliceres det højeste antal optalte gamle fugle med en faktor. Er der tale om fjordterne eller havterne ganges der med faktoren 0,7, jf. den metode som bruges ved de internationale tællinger i Vadehavet (se Hälterlein m.fl. 1995). For rovterne kan der ganges med 0,7, men det foretrækkes, at der bruges en anden metode som den primære. For splitterne skal antallet af fugle ganges med faktoren 0,9. For dværgterne skal antallet af fugle ganges med faktoren 0,6. Metoden med at gange med en faktor anvendes som udgangspunkt kun ved større kolonier.

Bedste skøn for antal ynglepar. Det er personen i felten, der har de bedste forudsætninger for at vurdere antallet af ynglepar, og der kan være tilfælde, hvor metoden med at gange antallet af voksne fugle i kolonien med den angivne faktor giver

et misvisende billede af det faktiske antal ynglepar. Det er derfor relevant, at observatøren også angiver sit bedste skøn. Det kan angives som et interval (fx 10-12 par) eller som ét tal (fx 10 par; skriv da 10 både under Minimum og under Maksimum).

Tegn på oversvømmelse/prædation. Angiv med et kryds om der var tegn på at yngleområdet havde været oversvømmet, og om der var tegn på at kolonien havde været udsat for prædation. Uddyb gerne under "Bemærkninger".

Bemærkninger. Giv gerne bemærkninger om følgende:

- beskriv det, hvis der ved omregning fra antal fugle til antal par er benyttet en anden faktor, end den der som udgangspunkt er anbefalet for arten.
- beskriv det, hvis der er mistanke om, at de talte fugle i fuglebeskyttelsesområdet, er fugle, der er kommet til efter de tidligere på sæsonen har gjort yngleforsøg i et andet fuglebeskyttelsesområde.
- såfremt der er ynglepar udenfor hovedkolonien, beskrives fordelingen af yngleparrene og de andre ynglepars omtrentlige lokalisering (fx: '12 par i hovedkolonien og 4 par ca. 400 m længere mod nord').
- uddybende bemærkninger om tegn på at ynglelokaliteten havde været oversvømmet og/eller om kolonien havde været udsat for prædation.
- var der æg og/eller unger i kolonien.

Konklusion på sæsonens yngforekomst. Dette felt 'Antal ynglepar' skal **altid** udfyldes, også selvom arten ikke yngede (dvs. en 0-forekomst). Feltet udfyldes uanset antal besøg. Feltet udfyldes når sæsonens sidste besøg på lokaliteten er gennemført, idet der da drages en konklusion med hensyn til, hvor mange ynglepar der skal angives for lokaliteten. Indsæt konklusionen ved at udfylde felterne Minimum og Maksimum for Antal ynglepar. Skriv i både Minimum og Maksimum, også selvom der er tale om det samme tal. Vurder risikoen for dobbeltregistrering (se sidste afsnit under '2.1 Tid, sted og periode').

3 Databehandling

Data fra ArcGIS Collector eller lignende software/platform eller fra feltskemaet (Bilag 6.1) overføres til indtastningsfladen for den enkelte art af terne i NaturAppl (programmet downloades fra Miljøportalen).

Hvis lokaliteten har været overvåget før, anvendes så vidt muligt samme polygon som sidst. Vælg "ved at pege på eksisterende registrering i Naturdatabasen" i NaturAppl.

Vejledning til NaturAppl mm. Findes på Miljøportalens hjemmeside:

<https://support.miljoportal.dk/hc/da/articles/360016562178-Natur-Vejledning-til-Naturappl-PDF-vejledning>.

Registreringer af terner, som Fagdatacenter for Biodiversitet (FDC-Bio) måtte gøre under overvågnings- eller forskningsaktiviteter, vil være til rådighed for relevante myndigheder eller blive indtastet i Naturdatabasen.

4 Kvalitetssikring

4.1 Kvalitetssikring af data og dataaflevering

Den datatekniske anvisning for kvalitetssikring af terrestriske NOVANA-data i Naturdatabasen omfatter kvalitetssikringsprocedurer for selve indtastnings- og redigeringsprocessen samt det videre forløb i forbindelse med godkendelse af data.

Se den datatekniske anvisning her: https://ecos.au.dk/fileadmin/ecos/Fagdatacentre/DN01_Miljoestyrelsens_data_i_Naturdatabasen.pdf

5 Referencer

Holm, T.E. & Bregnballe, T. (red.) 2019. Overvågning af ynglefugle ved brug af droner. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 72 s. - Videnskabelig rapport nr. 311

<http://dce2.au.dk/pub/SR311.pdf>

Hälterlein, B. Fleet, D.M., Henneberg, H.R., Menneback, T., Rasmussen, L.M., Südbeck, P., Thorup, O. & Vogel, R. 1995: Vejledning i optælling af ynglefugle i Vadehavet. Wadden Sea Ecosystem NO. 3, Common Wadden Sea Secretariat, Trilateral Monitoring and Assessment Group & Joint Monitoring Group for Breeding Birds in the Wadden Sea, Wilhelmshaven.

6 Bilag

6.1 Feltskemaer

Bilag 6.1 se næste side.

BILAG 6.1	TERNER feltskema	NOVANA
-----------	-------------------------	--------

Version 2 gældende fra 15.05.2023

Art:	Stednavn:
Det overvågede område indtegnes på kort og registreres som polygon i Naturdatabasen	
Ansvarlig myndighed:	

Overvågningsdata - Besøg nr. 1

Dato:	Inventør:		
Antal voksne fugle i kolonien (maksimale antal talte fugle)	Antal voksne fugle x faktor (anvendes i store kolonier)	Antal rugende fugle/reder	
Bedste skøn for antal ynglepar		Hovedkoloniens lokalisering	
Minimum	Maksimum	UTMx	UTMy
Tegn på oversvømmelse ☐ (X=ja)		Tegn på prædation i kolonien ☐ (X=ja)	
Bemærkninger (fx fordeling og lokalisering af ynglepar):			

Overvågningsdata - Besøg nr. 2

Dato:	Inventør:		
Antal voksne fugle i kolonien (maksimale antal talte fugle)	Antal voksne fugle x faktor (anvendes i store kolonier)	Antal rugende fugle/reder	
Bedste skøn for antal ynglepar		Hovedkoloniens lokalisering	
Minimum	Maksimum	UTMx	UTMy
Tegn på oversvømmelse ☐ (X=ja)		Tegn på prædation i kolonien ☐ (X=ja)	
Bemærkninger (fx fordeling og lokalisering af ynglepar):			

Konklusion på sæsonens yngleforekomst	Minimum	Maksimum
Antal ynglepar →		

7 Oversigt over versionsændringer

Version	Dato	Emne:	Ændring:
1	02.2017	Overvågningsområde og antal optællinger	Arterne overvåges nu hvert andet år i de fuglebeskyttelsesområder, hvor de er på udpegningsgrundlaget. Én gang i perioden foretages en landsdækkende overvågning. Hver lokalitet dækkes nu som udgangspunkt to gange i sæsonen.
2	03.2023	Drone og ArcGIS collector	Brug af drone og ArcGIS collector tilføjet. Diverse smårettelser.
	03.2023	Dækning	Dækningen er ikke længere landsdækkende i nogen af årene. Der tælles alene i områder, hvor arterne er på udpegningsgrundlaget.
	03.2023	Optællingsperioder	Optællingsperioderne er ændret.
	03.2023	Omregningsfaktor	Der er indført en ny omregningsfaktor for splitterne og dværgterne.